

Đài Tưởng Niệm Chiến Tranh Việt Nam Miền Nam Florida ***Vietnam War Memorial of South Florida***

Tâm sự người viết Chu Bá Yến

Nhập đề.

Năm 1975, một triệu rưỡi người Việt liều chết bỏ nước ra đi tìm Tự Do. Gần nửa triệu người đã vùi thây trên biển cả làm chấn động lương tâm nhân loại. Họ bỏ lại tất cả ở phía sau chỉ ôm ấp trong lòng hình ảnh lá cờ Tổ Quốc. Sau vài năm ổn định cuộc sống, những sinh hoạt cộng đồng từ từ trỗi dậy. Lá cờ Tổ Quốc lại phát phới bay khắp các quốc gia nơi có người Việt Tỵ Nạn Cộng Sản, từ phía Đông sang phía Tây trải đất dưới ánh mặt trời không bao giờ lặn.

Năm 1977, cộng đồng người Việt ở Nam Florida thành lập Hội Ái Hữu Người Việt Nam Florida, đăng ký hợp pháp với tiểu bang Florida. Hội Ái Hữu đảm trách tất cả các sinh hoạt trong cộng đồng. Những buổi lễ trong hội trường cũng như ngoài trời, bản Quốc Ca và phút mặc niệm được cử hành trọng thể.

Tháng 11/1987, tôi thành lập Hội Cựu Chiến Sĩ VNCH Nam Florida và lên kế hoạch xây Đài Chiến Sĩ Trận Vong tại một công viên thành phố (theo Đặc San Lính số 1, trang 55). Dự án được ông Arthur Teel, Thị Trưởng thành phố Miami, chấp thuận trên nguyên tắc. Ông Teel là hội viên danh dự và là Cố vấn của Hội. Ông Teel cũng là người bảo trợ ông Nguyễn Hòa là hội viên của Hội. Hình bìa Đặc San Lính số 1, trình bày lá cờ Dân Tộc, với hai câu thơ của thi sĩ Vũ Hoàng Chương:

Trông lên cao ngất phương trời
Hồn thiêng Liệt sĩ bừng tươi sắc cờ

Cuối năm 1988, Hội Cựu Chiến Sĩ VNCH Nam Florida vận động thành lập Liên Hội Cựu Quân Nhân Tiểu Bang Florida gồm tất cả các Hội Cựu Quân Nhân trong tiểu bang. Đây là một tổ chức Liên Hội đầu tiên ở Hoa Kỳ. Trong một buổi họp, các thành viên Liên Hội biểu quyết mang dự án xây Đài Chiến Sĩ Trận Vong ở Miami lên thực hiện ở Orlando với danh nghĩa là của cộng đồng người Việt ở Florida (theo Đặc San Lính số 2, trang 76). Hình bìa Đặc San Lính số 2 trình bày hình tượng "Thương Tiếc" là dự án của Hội Cựu Chiến Sĩ VNCH Nam Florida.

Đặc San Lính số 1 & Đặc San Lính số 2

Năm 1992 tôi bàn giao Chủ tịch Liên Hội cho một Hội thành viên. Liên Hội hoạt động được vài năm thì ngưng hoạt động và dự án trên cũng bay theo chiều gió.

*

Sau khi khánh thành Tượng Đài Chiến Sĩ Việt Mỹ Florida ở Orlando và hoàn tất nhiệm vụ bảo trì Tượng Đài vào năm 2018, tôi có ý định thực hiện một Đài Tưởng Niệm ở Nam Florida trong đó có hai cột cờ Việt Mỹ. Ý định được đề ra nhưng không thực hiện được. Cho đến cách nay vài năm, chủ mới khu Oakland Shopping Center không cho treo cờ của một số quốc gia trên cột cờ của họ nữa, trong đó có cờ Việt Nam.

Mặc dù cờ Việt Nam đã được tôi vận động chủ cũ cho treo trên 30 năm liên tục. Đây là nơi duy nhất treo cờ Việt Nam ở miền nam Florida nơi công cộng trên State Road 7.

Cờ VNCH ở Oakland Shopping Center trước và sau năm 2023

Sự việc đó đã làm tổn thương tôi vô cùng. Do đó tôi tự hứa, bằng mọi cách sẽ DỪNG LẠI NGỌN CỜ TỔ QUỐC và XÂY ĐÀI TƯỢNG NIỆM ĐỂ VINH DANH QUÂN LỰC VIỆT NAM CỘNG HÒA, TRI ƠN CHIẾN SĨ VỊ QUỐC VONG THÂN ở Nam Florida. Lần này, tôi được sự ủng hộ mạnh mẽ của cộng đồng, hội đoàn và thân hào nhân sĩ.

Tôi thiết kế mô hình **Đài Tưởng Niệm Chiến Tranh Việt Nam** tiếng Anh là **Vietnam War Memorial** như sau:

Lúc ban đầu, tôi chọn tám hình những máy bay trực thăng của Bộ binh Hoa Kỳ yểm trợ quân đội VNCH tấn công vào một căn cứ Việt Cộng ở cách phía bắc Tây Ninh 18 dặm gần biên giới Kampuchia trong tháng 3/1965 để vào Đài Tưởng Niệm. Đây là cuộc hành quân đầu tiên của quân đội Hoa Kỳ phối hợp với quân đội Việt Nam sau khi quân đội Hoa Kỳ đổ bộ lần đầu tiên vào Đà Nẵng ngày 8/3/1965 để yểm trợ Quân Lực VNCH chống Cộng sản. Tôi đã được phép tác giả tám hình này cho sử dụng vĩnh viễn trên Đài Tưởng Niệm với một lệ phí đặc biệt.

Ngày 12/4/2024, tôi phải vào nhà thương. Hình ảnh tượng "Thương Tiếc" bắt thần đến với tôi và cứ liên miên xuất hiện trong suốt thời gian nằm điều trị. Trước kia tượng "Thương Tiếc", anh là biểu tượng quốc gia ngồi đó “Thương Tiếc” những chiến hữu đã chiến đấu và nằm xuống cho quê hương anh nơi nghĩa trang Quân Đội Biên Hòa. Sau ngày 30/4/1975, Cộng sản đã giật sập và thủ tiêu anh. Bây giờ, cộng đồng người Việt hải ngoại dựng anh lại nơi Đài Tưởng Niệm có không gian rộng lớn. Anh không những “Thương Tiếc” chiến hữu Quân Lực Việt Nam Cộng Hòa mà còn “Thương Tiếc” cả các chiến sĩ Hoa Kỳ và Đồng Minh đã chiến đấu và hy sinh cho quê hương anh.

Sau khi tham khảo ý kiến với Ủy Ban Vận Động và một số nhân sĩ, tôi thay hình cuộc hành quân trên bằng hình tượng “Thương Tiếc”.

Như vậy hình Đài Tưởng Niệm phía trước gồm có: (1) Hình tượng “Thương Tiếc” (2) cờ Việt Mỹ và 10 huy hiệu quân lực Việt Nam và Hoa Kỳ, (3) phía trên khắc hàng chữ: Vinh danh những quân nhân Hoa Kỳ, Việt Nam Cộng Hòa, và Đồng Minh đã chiến đấu và hy sinh vì Tự Do trong Chiến Tranh Việt Nam.

Phía sau gồm có: (1) Bản đồ VN phân chia 2 miền, (2) Lịch sử Chiến Tranh Việt Nam, (3) hình những vị anh hùng tuần tiết trong ngày 30/4/1975 với ghi chú: Cuối cuộc chiến, những vị Anh hùng Việt Nam quyết tự sát hơn đầu hàng kẻ thù,

Đài Tưởng Niệm Chiến Tranh Việt Nam phía trước và phía sau

Sau đó, chúng tôi bắt đầu lập hồ sơ vận động xin xây cất Đài Tưởng Niệm trong công viên thành phố.

Sở dĩ tôi vào đề bài này bằng cách nhắc lại từ lúc tôi vận động thành lập Hội Chiến Sĩ VNCH Nam Florida đến Liên Hội CQN TB Florida tượng “Thương Tiếc” đã được dự trù xây dựng ở Nam Florida từ năm 1987. Nay, năm 2025, ý nghĩ tượng “Thương Tiếc” bất thần đến với tôi trong một hoàn cảnh đặc biệt đã mang hình ảnh 38 năm về trước làm hình ảnh Đài Tưởng Niệm.

Nhớ lại ngày 27/4/2013, trong lễ Khánh Thành Tượng Đài Chiến Sĩ Việt Mỹ Florida, tâm vãi che tượng vừa được ban tổ chức kéo xuống, toàn thể tượng đài hiện ra. Bầu trời lúc đó nắng đẹp, trong sáng, bỗng có một làn mây mỏng trôi qua khu tượng đài, thả nhẹ nhẹ những hạt mưa nhỏ xuống. Ông MC Nam Lộc đang cầm micro bỗng lên tiếng thông báo quan khách đó là hình ảnh những Anh Linh Tử Sĩ về chung vui với Tượng Đài. Một số quan khách để tay nơi ngực v.v...

*

Sau khi thiết kế lại mô hình, Ủy Ban liền đi vận động thành phố Margate cho xây cất Đài Tưởng Niệm trong Veterans Park. Sau đó chúng tôi đổi sang thành phố thành phố Coral Springs vì:

- Veterans Park nằm ngay mặt đường và ở trung tâm của cộng đồng người Việt miền Nam Florida
- Năm 2004, thành phố này đã ban hành bản Tuyên Cáo công nhận cờ Việt Nam Cộng Hòa là cờ Tự Do và Di Sản của người Việt ở thành phố Coral Springs
- Hội Cựu Quân Nhân Coral Springs đã hai lần tổ chức mang Bức Tường Việt Nam War đến trưng bày nơi thành phố. Ông Hội Trưởng có cảm tình với Ủy Ban và ủng hộ mô hình.

Ngày 31/10/2024, chúng tôi được ông Dale Pazdra Xử lý thường vụ Thị Trưởng và ông Robert Hunter Giám Đốc các công viên thành phố tiếp và nhận đơn yêu cầu của Ủy Ban.

Tiếp đến là ngày 10/1/2025 Ông Giám Đốc Robert họp với Ủy Ban để thảo luận về việc xây cất Đài Tưởng Niệm trong công viên.

Ngày 28/1/2025 ông Giám Đốc Robert yêu cầu gặp tôi và Ủy Ban tại công viên để chọn chỗ xây cất. Sau đó thành phố gửi thư thông báo cho Ủy Ban biết là chấp thuận cho xây cất Đài Tưởng Niệm trong công viên. Như vậy dự án được hình thành trên nguyên tắc.

Tiếp nối là công tác vận động yểm trợ tài chánh của đồng hương ở trong và ngoài Florida. Sự thành công xây dựng Đài Tưởng Niệm là sự thành công của tất cả người Việt.

Cầu mong anh linh tử sĩ, anh linh tượng “Thương Tiếc”, và Điều Khắc gia Nguyễn Thanh Thu vừa tạ thế ngày 6-5-2025 phù hộ cho chúng tôi thành công xây dựng Đài Tưởng Niệm.

Florida, bài viết đăng trên Florida Việt Báo ngày 1 tháng 6, nhật cập ngày 6 tháng 7, 2025

Chu Bá Yến